

CZU: 61(092)

IN MEMORIAM PROFESORUL DMITRI SAIN - MEDIC, OM DE ŞTIINŢĂ, COLEG ŞI CETĂŢEAN

Rezumat.

În acest articol este relatată viaţa şi activitatea omului de ştiinţă, managerului de succes, colegului şi cetăţeanului Dmitri Sain, doctor habilitat în ştiinţe medicale, profesor cercetător. Despre munca remarcabilă şi realizările în postura de savant, medic şi cetăţean devotat. Se elucidează contribuţia sa remarcabilă în dezvoltarea ştiinţei medicale, cât şi consolidarea colaborărilor internaţionale în domeniul ştiinţei şi inovării în medicină. A coordonat şi implementat cu succes Programul național de control şi profilaxie a tuberculozei şi a demonstrat o eficienţă semnificativă în gestionarea şi monitorizarea celor mai complexe forme ale tuberculozei, tuberculoza drogerezistentă şi asociată cu diferite comorbidităţi.

Cuvinte-cheie: viaţă şi activitate, savant, manager, tuberculoză.

Summary. In memoriam Professor Dmitri SAIN - doctor, scientist, colleague and citizen.

In this article, the life and activity of the scientist, successful manager, colleague and citizen Dmitri Sain, doctor of medical sciences, research professor, is reported. About the remarkable work and achievements as a scientist, doctor and devoted citizen. Its remarkable contribution to the development of medical science, as well as the strengthening of international collaborations in the field of science and innovation in medicine, is elucidated. He successfully coordinated and implemented the National Tuberculosis Control and Prophylaxis Program and demonstrated significant efficiency in the management and monitoring of the most complex forms of tuberculosis, drug-resistant tuberculosis and associated with various comorbidities.

Keywords: life and activity, scientist, manager, tuberculosis.

Резюме. Памяти Профессора Дмитрия САИНА - врача, ученого, коллеги и гражданина.

В статье освещена жизнь и деятельность ученого, успешного менеджера, коллеги и гражданина Дмитрия Саина, доктора медицинских наук, профессора-исследователя. О замечательном труде и достижениях как учёного, врача и преданного гражданина. Освещен его выдающийся вклад в развитие медицинской науки, а также укрепление международного сотрудничества в области науки и инноваций в медицине. Он успешно координировал и реализовал Национальную программу по контролю и профилактике туберкулеза и продемонстрировал значительную эффективность в лечении и мониторинге наиболее сложных форм туберкулеза, лекарственно-устойчивого туберкулеза и ассоциированного с различными сопутствующими заболеваниями.

Ключевые слова: жизнь и деятельность, учёный, менеджер, туберкулез.

Dmitri Sain s-a născut la 26 octombrie 1943 în satul Bălăneşti (astăzi Balamutovca) judeţul Hotin, România Mare, situat într-un loc pitoresc de pe malul drept al Nistrului.

În anul 1961, tânărul absolvent al şcolii medii, a decis să-şi dedice viaţa medicinei. Alegerea sa a fost Facultatea de Medicină la Institutul de Stat de Medicină din Cernăuţi, pe care l-a absolvit cu succes în anul 1967. Începându-şi cariera profesională în funcţie de fiziolog în satul Rokitnoe regiunea Rovno Ucraina, Dmitri Sain rapid s-a manifestat drept un specialist talentat. Acest lucru nu a rămas neobservat, şi curând i s-a oferit conducerea dispensarului antituberculos din Rokitnoe. Aici,

Dmitri Sain, nu numai că şi-a perfecţionat abilităţile profesionale, dar a şi dobândit o experienţă valoroasă în gestionarea unei echipe de specialişti. Pentru prima dată a făcut cunoştinţă cu responsabilitatea nu doar pentru sănătatea pacienţilor, ci şi pentru activitatea întregului personal medical. Cunoştinţele şi abilităţile medicale acumulate au fost foarte solicitate în noul său post responsabil de serviciul de fiziologie din raionul Rezina RSS Moldovenească. În curând, talentatul medic fiziolog a însuşit încă o specialitate de medic imagist, care a favorizat semnificativ acordarea asistenţei antituberculoase calificate.

Şase ani de muncă zilnică, anevoioasă pe tărâmul medical şi experienţa de a conduce o echipă, au făcut ca Dmitri Sain să fie remarcat printre colegi şi au determinat creşterea sa profesională de succes în anii următori.

Iniţial, în funcţie de medic-şef al celei de a doua clinică a Institutului de Cercetări Ştiinţifice în Tuberculoză al MS RSS Moldovenească din satul Vorni-

ceni, apoi din anul 1982 până în anul 1988 în funcție de director al aceluiași institut. În această perioadă Dmitri Sain s-a manifestat ca un specialist de frunte în fiziologie și a demonstrat abilități organizatorice excepționale. Abilitățile remarcabile de manager a deschis o nouă pagină în istoria instituției. Dmitri Sain a realizat cu succes o serie de proiecte-cheie axate pe modernizarea examinărilor de laborator, a elaborat și implementat anumite metode noi de diagnostic și tratament. Abordarea sa vizionară față de dezvoltarea științei și medicinei în domeniul tuberculozei a transformat institutul în unul dintre principalele centre de cercetare din URSS. Datorită eforturilor dlui Dmitri Sain, Institutul de Cercetări Științifice în Tuberculoză a devenit un loc unde tinerii cercetători și medici își doreau să lucreze și să studieze. Activitatea sa în funcție de director a lăsat o amprentă de neuit în istoria institutului. După reorganizarea instituțiilor științifice republicane, în anul 1998, institutele de tuberculoză, cardiologie, oncologie și epidemiologie au fost comasate în Institutul de Cercetări Științifice în Medicina Preventivă și Clinică al MS al RSS Moldovenească. Acest pas a fost făcut în scopul optimizării cercetărilor științifice, creșterii calității și eficienței acestora. Dmitri Sain, datorită experienței sale îndelungate în management și contribuție remarcabilă în dezvoltarea științei medicale, a fost numit în funcția de director adjunct pe știință și inovare al acestui nou institut. Reputația sa de om de știință respectat și manager de succes l-a făcut candidatul ideal pentru acest rol.

Dmitri Sain, în această poziție de răspundere, a fost pus în fața sarcinii de a integra diverse direcții științifice și de a crea un spațiu științific unitar capabil să abordeze problemele medicale actuale. Rolul său de lider în domeniul cercetării și inovării a contribuit la unirea eforturilor oamenilor de știință din diverse specialități, crearea de grupuri interdisciplinare și laboratoare.

Dmitri Sain a dat noului institut un caracter dinamic de dezvoltare, sprijinind inovațiile, implementând tehnici și tehnologii avansate de cercetare și consolidând colaborările internaționale în domeniul științei și inovării în medicină.

În acest răstimp, Dmitri Sain a demonstrat o productivitate științifico-practică semnificativă. În anul 1984 susține cu succes teza de doctor în științe medicale cu tema „Tuberculoza infiltrativă: evoluție și tratament”, și în anul 1991 – teza de doctor habilitat în științe medicale cu tema „Evoluția și rezultatele tratamentului tuberculozei pulmonare diseminate”.

Conducând Departamentul de Management și Monitorizare a Tuberculozei în noul Institut de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” și coordonând implementarea Programului național de control și

profilaxie a tuberculozei, doctorul habilitat, profesorul Dmitri Sain a demonstrat o eficiență semnificativă în gestionarea și monitorizarea celor mai complexe forme ale bolii, forme de tuberculoză complicată rezistentă la medicamente și asociată cu diferite comorbidități.

Sub conducerea directă a profesorului Dmitri Sain au fost elaborate scheme individualizate de diagnostic și tratament al tuberculozei, au fost pregătite și susținute cu succes un șir de teze de doctorat și doctor habilitat. Dmitri Sain are în palmares peste 225 de articole științifice, brevete și inovări, este autor de monografii și protocoale clinice naționale pentru tuberculoză.

Deschiderea către noi idei și disponibilitatea de a lucra în echipă în vederea atingerii obiectivelor trasate l-au marcat pe profesorul Dmitri Sain în permanență. Publicațiile sale științifice demonstrează colaborarea cu colegi, inclusiv din alte instituții și țări. Acest lucru a fost facilitat de profesionalismul și carismul personal posedat. Inteligența naturală și educația în comun cu cunoașterea a patru limbi i-au permis să comunice liber și prompt cu diferite persoane. Profesorul Dmitri Sain a devenit un exemplu viu, că profesionalismul și umanitatea pot și ar trebui să meargă în unison. Atitudinea sa față de colegi, studenți și pacienți a fost una plină de respect, bunătate și sinceritate. Dlui mereu a ajutat pe oricine se adresa pentru ajutor, sprijin sau sfaturi. Profesorul Dmitri Sain vorbea cu multă recunoștință despre oamenii care au influențat dezvoltarea sa personală și profesională. Dlui își amintea mereu cu o căldură deosebită despre mentorul său, faimosul fiziolog și organizator al sănătății publice din Republica Moldova, Omul Emerit, Chiril Draganiuc. A exprimat recunoștință pentru sprijinul în cariera sa științifică, conducătorului științific și consultantului, academicianului Alexandr Homenko.

Dmitri Sain a fost un soț devotat și un tată grijuliu, care a crescut copiii minunați. Aceștia au moștenit de la părinții lor nu numai dragostea pentru muncă, ci și bunătatea, onestitatea, decența și curiozitatea. Aceste trăsături, combinate cu gândirea analitică, i-au făcut adevărații continuatori ai celor mai bune tradiții familiale.

Pe parcursul multor ani, Dmitri Sain a condus Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova. Sub conducerea sa, activitatea Societății a fost îmbogățită cu o misiune importantă – a sprijini cercetările științifice în domeniul ftiziopneumologiei și a asigura implementarea rezultatelor acestora în practica clinică. Dmitri Sain a accentuat necesitatea creșterii continuă a pregătirii profesionale a membrilor societății, subliniind responsabilitatea etică față de pacienți. Meritele profesorului Dmitri Sain au fost

apreciate înalt de către stat, fiind distins cu medalia „Pentru Muncă Meritorie”, Ordinul „Semnul Onorului” și Ordinul „Gloria Muncii”. La 24 decembrie 2020, reprezentantul veritabil al nobilului domeniu medical, profesorul Dmitri Sain a căzut în lupta împotriva epidemiei de COVID-19. Ca semn de adânc respect și recunoștință pentru curajul, devotamentul și spiritul de sacrificiu demonstrat în îndeplinirea datoriilor medicale, profesorul Dmitri Sain a fost distins post-mortem cu „Ordinul de Onoare”.

Amintindu-ne astăzi despre munca remarcabilă și eforturile profesorului Dmitri Sain ca savant, medic și cetățean devotat, suntem convingși că numele său ar trebui să fie purtat de Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova. Aceasta ar fi o recunoaștere meritată a contribuției sale și un exemplu pentru viitoarele generații de specialiști.

*Societatea de Ftiziopneumologie
din Republica Moldova*